

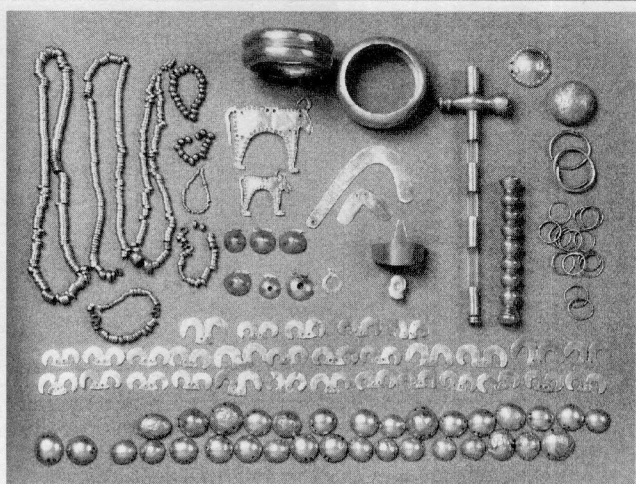
*Култова сцена от селищна могила Овчарово, Търговищко,
втората половина на VI хил. пр. Хр.*

Първите металурзи

И първите металурзи на материка са раздухали тук жарта в огнищата, за да разплавят медта от рудните буци още преди 8 хилядолетия. С 20 века по-рано откъдето и да е другаде на континента ни, във фамилно жилище пак от ранния неолит, разкопано край димитровградското село Ябълково, бе открита шлака от най-старите метални плавки в Европа – от VI хил. пр. Хр.!

Местен е и най-старият меден рудник на континента – в местността Мечи кладенец при Старозагорските минерални бани. Дълбочината на прокопаните галерии в скалната маса е достигала до 27 м. Само от изкопаната там руда вероятно са извлечени около 1000 тона метал, с който са отлети масови серии еднотипни инструменти и медни украшения. По техните характеристики изследователи са разпознали нашата мед в изделия, достигнали до Кавказ, Карпатите и още недокрай установени пространства на Запад.

На 2 км от свещения за траките град Перперек пък се намира и най-старият съхранен златен рудник. Дори са запазени десетина входа към него и повече от 500 м галерии.

Свещени вещи от най-старото технологично обработено злато в Европа и света от V хил. пр. Хр. – над 6 кг, изкопани от брега на Варненското езеро

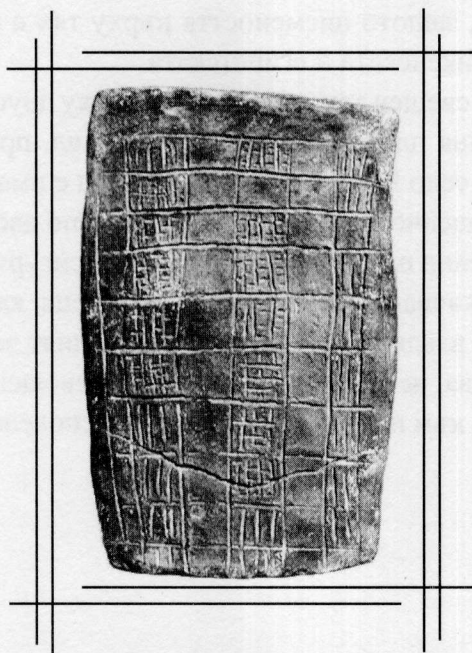
А най-старите вещи от обработено злато на континента са открити в около 300 погребения от V хил. пр. Хр. върху северния бряг на Варненското езеро. Над 6 кг изящни свещени реликви, знакови украси и накити от *метала на боговете* са останали като безспорно свидетелство къде е възникнала първата цивилизация в Европа. И не са единствените изделия през ония векове, които са намерени из страната ни – има ги като знакови благороднически нагръдници, като листове с „попътни“ орфееви надписи в гробовете на знатни покойници, като *утвари* за богослужения.

Ситни-дребни и най-скромни на вид, а най-трудни за направа са изящните изделия от злато, които нашите археолози откопаха край карловското село Дъбене в равнинната част на Стремската долина. Над 21 000 са събраните малки халкички, шайби, цилиндърчета, двойни пирамидки, златни спирали, мъниста и апликации откъм 2450 – 2100 г. пр. Хр., които май са били ритуално разсипани само в някои от проучените над 15 ниски свещени могили и около тях. Може би в древността

наблизо се е намирал производствен център за богослужебни утвари, ритуални инструменти, накити и амулети от „метала на боговете“.

Първите писмена

Нашите цивилизатори на Европа не изоставяли и прадревния си начин за записване „с черти и резки“ от западнобългарската пещера Козарника. Освен като врязани отделни знаци по скалните светилища ги имаме подредени в дълги редове като на пространен дървен документ. Той е врязан върху дъното на керамичен модел с вид на пещ от V хил. пр. Хр., намерен под останките на четири селища от неолита и каменно-медната епоха близо до кюстендилското село Слатино. Изследователи предполагат, че това може да е календарна система, защото някои от откритите там предмети издават астрономическите познания на енеолитните хора.

Пространен дървен документ от V хил. пр. Хр. върху керамична плочка от с. Слатино, Кюстендилско, с козарнишкия начин на записване